

Länssstyrelsen
Västernorrland

Bevarandeplan Natura 2000

Horntjärnberget SE0710234

Foto: Jonas Salmonsson.

Namn:	Horntjärnberget
Områdeskod:	SE0710234
Områdestyp:	SCI 2023-01
Area:	30,3 hektar
Skyddsform:	Naturreservat
Kommun:	Sollefteå
Tillsynsmyndighet:	Länssstyrelsen Västernorrland
Ägarförhållanden:	Staten genom Naturvårdsverket
Uppdaterad:	2024-01
Diarienummer:	511-963-2024

Innehållsförteckning

Natura 2000	3
Bevarandeplan	3
Tillståndsplikt	3
Grunder för utpekande av Natura 2000-området	4
Ingående naturtyper i området Horntjärnberget.....	4
Bevarandesyfte	5
Bevarandemål	6
Bevarandemål för ingående naturtyper och arter.....	6
Områdesbeskrivning	7
Rödlistade arter.....	7
Ekologiska förutsättningar	9
För området i dess helhet.....	9
För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet	9
Hotbild	11
Hotbild mot ingående naturtyper	12
Bevarandeåtgärder	13
Områdesskydd	13
Skötsel och förvaltning.....	13
Bevarandestatus	14
Bevarandestatus för ingående naturtyper och arter.....	14
Uppföljning	15
Kartor och kartverktyg	16
Referenser och information	18
Bilaga – förklaringar av begrepp	19

Natura 2000

Natura 2000 heter det ekologiska nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) och Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till ett långsiktigt bevarande av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Genom att upprätta Natura 2000-områden bevaras värdefulla livsmiljöer och risken för utrotning av vilda växter och djur reduceras. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att utpekade naturtyper och arter enligt naturvårdsdirektiven har en gynnsam bevarandestatus, det vill säga, att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Genom 15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd har EU-direktiven implementerats i svensk lagstiftning. Som en vägledning vid arbetet med att bevara naturvärden i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen behandlar områdets utpekade naturtyper och arter som finns upptagna i art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet. En viktig del är formuleringen av bevarandesyfte och bevarandemål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka bevarandeåtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot. Bevarandesyftet utgår från 17§ Förordningen om områdesskydd som anger att länsstyrelserna ska upprätta beskrivningar av syftet samt de naturtyper och arter för vilka gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas. Bevarandeplanen är dels en informationskälla för berörda aktörer och allmänheten om området och dess ingående naturvärden, dels ett vägledande dokument för att underlätta bedömningar och prövningar som avses i 7 kap. 28a-29 §§ miljöbalken. För förklaringar av återkommande begrepp i bevarandeplanen, se [Bilaga](#).

Tillståndsplikt

För att naturvärden inte ska skadas krävs det särskilt tillstånd för verksamheter och åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön och bevarandevärden i ett Natura 2000-område. Detta regleras i 7 kap. 27–29 §§ miljöbalken och gäller även för verksamheter och åtgärder utanför ett Natura 2000-område om dessa anses kunna påverka naturmiljön och arter inom Natura 2000-området. För att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver verksamhetsutövaren samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Tillståndsprövningar ska utgå från hur verksamheten eller åtgärden påverkar områdets bevarandemål och möjligheten för området att uppnå bevarandesyftet. Eftersom området även är naturreservat kan det krävas en dispens från naturreservatets föreskrifter för åtgärder som ska genomföras inom naturreservatet. För mer information, läs på Länsstyrelsens hemsida eller kontakta en handläggare.

Grunder för utpekande av Natura 2000-området

Ingående naturtyper i området Horntjärnberget

Horntjärnberget är utpekad att ingå i Natura 2000-nätverket enligt art- och habitatdirektivet på grund av att det inom området förekommer ingående naturtyper (tabell 1).

Tabell 1. Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet.

Naturtyp	EU-Kod	Areal (hektar)	Andel (procent)
Taiga	9010*	22,6	74,5
Öppna mossar och kärr	7140	2,0	6,6

* = Prioriterad naturtyp.

En karta över naturtypernas utbredning inom området finns att tillgå längst bak i dokumentet, se avsnitt [Kartor och kartverktyg](#).

Bevarandesyfte

Natura 2000-området Horntjärnberget är ett brandpräglat barrnaturskogsområde innefattande äldre tallskog, fullskiktad granskog, myrmarker och vattenmiljöer. Det främsta bevarandesyftet är att säkerställa en gynnsam och hållbar bevarandestatus för områdets ingående naturtyper:

- 9010 Taiga
- 7140 Öppna mossar och kärr

Horntjärnberget är skyddat som naturreservat enligt svensk lagstiftning och innefattar därmed en specifik skötselplan med skötselåtgärder och förvaltning som även främjar till att uppnå bevarandesyftet för området.

Bevarandesyftet ska uppnås och bibehållas i huvudsak genom fri utveckling efter naturligt förekommande processer för områdets granskogar, våtmarker och vattenmiljöer. För att bibehålla brandprägel och gynna naturvärden knutna till brand bör aktiv skötsel i form av naturvårdsbränningar utföras i de brandpräglade talldominerade delarna av området.

För mer information om skötsel av området, se avsnittet [Bevarandeåtgärder](#).

Bevarandemål

Övergripande bevarandemål för områdets ingående naturtyper och arter är följande:

- Arealen för respektive naturtyp ska bibehållas.
- Populationer för typiska arter för ingående naturtyper ska inte minska.
- Naturlig hydrologi och hydrokemi inom området ska råda.
- Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda.

Bevarandemål för ingående naturtyper och arter

I tabell 2 finns en sammanställning för ingående naturtyper av de bevarandemål som anger det tillstånd som bör råda i det enskilda området för att optimera områdets bidrag till uppnåendet av gynnsam bevarandestatus på nationell, biogeografisk eller EU-nivå.

Tabell 2. Bevarandemål för områdets ingående naturtyper.

9010 Taiga
➤ Naturtypen bibehålls i minst 22,6 hektar. ➤ Brandpräglade bestånd ska ha fortsatt brandprägel för att gynna naturvärden knutna till brand, vilket innebär bibehållen brandkontinuitet och fortsatt öppna, solexponerade förhållanden för talldominerade delar av området. ➤ Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda. Det innebär att barrträd och lövträd självföryngras och att området är rikt på strukturer som gamla träd, döda stående och liggande träd i olika nedbrytningsstadier, av både barr- och lövträd. ➤ Typiska arter för naturtypen ska inte ha minskande populationer.
7140 Öppna mossar och kärr
➤ Naturtypen bibehålls i minst 2,0 hektar. ➤ Naturlig hydrologi och hydrokemi ska råda. ➤ Typiska arter för naturtypen ska inte ha minskande populationer. ➤ Befintliga strukturer och funktioner i naturtypen ska vara oförändrade, undantaget naturliga förändringar.

Områdesbeskrivning

Horntjärnberget är ett 30 hektar stort naturskogsområde som ligger beläget på sydvästslutningen av Horntjärnberget ned mot Horntjärnen. Området sträcker sig 320–435 meter över havet och terrängen är bitvis brant och blockrik. Marken är mestadels av frisk ristyp och en mindre del består av sumpskog och myrmark. På höjden dominerar tall för att sedan i slutningen tas över av granskog. Lövträd förekommer sparsamt i hela området.

Uppe på toppen av området är skogen urskogsartad. Här förekommer fina äldre tallöverståndare, några exemplar är i 400 års-åldern, och det finns gott om död tallved i form av torrakor. Brandprägelns tydlig i området och spår av brand kan ses i form av brandljud i de gamla tallarna och i form av brandstubbar. Avsaknad av brand i modern tid har resulterat i tillväxt av gran och i slutningen dominerar nu en fin fullskiktad granskog med gott om äldre granar. Här finns ett rikt inslag av död ved av både stående och liggande granlågor i olika successionsstadier. I östra delen av området finns en större tjärn, Horntjärnen, omgiven av våtmarksmiljöer. I både södra och västra delen om Horntjärnen finns en yngre barrskog med en god utvecklingspotential vad gäller naturskogsqualiteter knutna till främst tall.

Horntjärnberget har överlag ringa påverkan av dimensionsavverkningar. Spår av mänsklig påverkan förekommer främst i de grandominerade partierna i slutningen men beståndet är i dagsläget närmast naturskogsartad med stort inslag av äldre granar. Inom området finns det genomgående gott om strukturer såsom döda stående och liggande träd samt äldre träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem.

Rödlistade arter

I delar av området förekommer ett flertal rödlistade arter och arter som signalerar höga naturvärden men som inte är utpekade i art- och habitatdirektivet. I tabellen nedan visas en sammanfattning av noterade artförekomster inom området. Observera att sammanfattningen inte är heltäckande och komplett, då området är otillräckligt undersökt. Fler rödlistade arter förekommer sannolikt inom områdets gränser. Flera av dessa listade arter är också typiska arter för naturtypen Taiga (9010) och utgör en av bedömningsgrunderna för naturtypens bevarandestatus.

Rödlistekategorier definieras enligt SLU Artdatabankens rödlista år 2020: LC = Livskraftig, DD = Kunskapsbrist, NT = Nära hotad, VU = sårbar, EN = Starkt hotad, CR = Akut hotad, RE = Nationellt utdöd.

Tabell 3. Sammanfattning av rödlistade arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet.

Art	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori
Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	VU
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	NT
Ullticka	<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	NT
Granticka	<i>Porodaedalea chrysoloma</i>	NT
Rosenticka	<i>Rhodofomes roseus</i>	NT
Dvärgbägarlav	<i>Cladonia parasitica</i>	NT
Violettgrå tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT
Vedtrappmossa	<i>Crossocalyx hellerianus</i>	NT
Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
Doftskinn	<i>Cystostereum murrayi</i>	NT
Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
Violmussling	<i>Trichaptum laricinum</i>	NT

Ekologiska förutsättningar

För området i dess helhet

Ett brandpräglat naturskogsområde innehållande brandpräglad tallskog, äldre granskog, våtmarker och vattenmiljöer är en värdefull livsmiljö för många arter och har förutsättning att vara det så länge inte området påverkas av exploatering såsom modernt skogsbruk och att hydrologin inte påverkas i närområdet.

Vidare bidrar förvaltning- och skötselåtgärder som är specifikt framtagna för området till att skapa förutsättningar för gynnsam bevarandestatus av området. Den övergripande skötseln för Horntjärnbergets är i huvudsak fri utveckling som följd av naturligt förekommande processer, vilket ger ingående naturtyper och arter förutsättningar för gynnsam bevarandestatus. I brandpräglade mindre delar av området bör naturvårdsbränningar utföras för att upprätthålla en brandprägel och gynna naturvärden knutna till brand.

Naturvårdsbränning anses i dagsläget vara svårt att genomföra i de äldsta partierna av skog på grund av förekomsten av värdefulla substrat samt av säkerhetsmässiga skäl.

Naturvårdsbränningar är därför prioriterade till yngre partier av skog där bränningar går att genomföra och med syfte att återskapa brandpräglad tallskog.

Natura 2000-området Horntjärnberget ingår även i en större skoglig värdestrakt, Graninge-Vällingsjö. Värdestrakter är landskapsavsnitt som innehåller en större täthet av värdekärnor med höga naturvärden och som därmed skapar förutsättningar för konnektivitet mellan skyddsvärda naturområden i landskapet.

Avsnittet nedan beskriver områdets ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet samt vilka ekologiska förutsättningar som är nödvändiga för en gynnsam bevarandestatus för varje enskild naturtyp. Avsnittet kan vara en vägledning vid arbetet med att bevara naturvärden i området.

För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

9010 Taiga

Naturtypen innefattar naturliga, gamla, barrträdsdominerade skogar i norra och mellersta Sverige samt yngre successioner som utvecklats naturligt efter brand eller omfattande stormfällningar. Med naturliga gamla skogar menas skogar som bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning, men de har aldrig omfattats av större kalavverkningar. Naturtypen hyser mycket stor variation av arter allt från vanliga skogsarter till en rad hotade arter bland mossor, lavar, svampar och insekter (främst skalbaggar) med mera.

Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Skoglig kontinuitet. En viktig förutsättning är en kontinuitet av trädbestånd där det har skapats en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning.
- Naturlig dynamik. Naturvärdena utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar, till exempel stormfällningar, insekts- och svampangrepp, översvämningar och brand.
- Förekomst av substrat är en förutsättning för epifytiska lavar och svampar knutna till naturtypen, samt även för vedlevande insekter. Exempel på substrat är död ved: grenar, torrträd, lågor med mer. i olika nedbrytningsstadier, gamla och grova träd med dithörande barkstruktur. Gamla träd och lång trädkontinuitet är även viktigt för marklevande mykorrhizasvampar.
- Ostörd hydrologi och hydrokemi i framför allt sumpskogsmiljöer, samt i angränsande myrmark.
- I områden med brandhistorik är vissa typer av strukturer exempelvis äldre träd, död ved, kolad ved, torrakor med mera. en förutsättning för många arter, framför allt brandberoende och/eller brandgynnade insekter.
- Brandpräglade talldominerade bestånd bör ha fortsatt bibehållen brandprägel samt stå i fortsatt öppna och solexponerande förhållanden.

7140 Öppna mossar och kärr

Naturtypen är brett definierad och innefattar mossar och kärr som är sluttande, svagt välvd eller plana. Det är fattiga-intermediära öppna eller mycket glest skogbevuxna myrmarker med högst 30 procent krontäckning (för trädskikt med träd högre än 3 meter). Naturtypen omfattar även öppna kärr och våtmarker i anslutning till sjöar och vattendrag och är därmed en av de vanligaste våtmarkerna i Sverige. Habitatet är heterogent men domineras av våtmarksarter som till exempel vitmossarter, starr, ängsull och vattenklöver.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.
- Hydrologi och hydrokemi bör vara intakt och inte påverkas negativt. Detta inkluderar att torv inte oxideras som en följd av mänsklig påverkan utan endast som en eventuell följd av naturliga förändringar.
- Vattenregimen i vattendragen som går genom myrarna bör vara så naturlig och orörd som möjligt.
- De naturliga strukturer/formelement (till exempel tuvor, höljor, kärrfönster, slukhål, drag, gungflyn) och de vegetationstyper som naturligt finns på myrarna bibehålls. Undantaget det som kan klassas som naturliga förändringar.

Hotbild

Hotbilden är en utvärdering av de hot som finns mot de ingående naturtyperna, arterna och för Natura 2000-området som helhet. De allvarligaste hoten är sådana som förstör eller allvarligt skadar miljöer, funktioner och strukturer i området. Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär, till exempel klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. I övervakningsarbetet är det viktigt att i mån av resurser redovisa hur de globala problemen utvecklas på såväl objekts- som länsnivå. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-område ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Övergripande hotbilder för områdets ingående naturtyper är följande:

- Skogsbruksaktiviteter i eller i angränsning till området.
- Olika former av exploateringsverksamheter.
- Åtgärder som påverkar hydrologin och hydrokemin negativt i området.
- Förändringar av livsmiljöer för typiska arter som påverkar deras utbredning och förekomst.

Horntjärnberget är skyddat som naturreservat enligt svensk lagstiftning vilket innebär att det i reservatsbeslutet finns föreskrifter som hindrar verksamheter och åtgärder inom naturreservatet som kan skada naturmiljön.

Hotbild mot ingående naturtyper

Verksamheter och faktorer som kan tänkas påverka Natura 2000-områdets naturtyper negativt visas nedan i tabell 4.

Tabell 4. Verksamheter och faktorer som kan påverka Natura 2000-områdets naturtyper negativt.

9010 Taiga
➤ Skogsbruk: avverkning, gallring och röjning eller liknande exploatering i angränsande områden kan påverka området och lokalklimatet negativt. ➤ Produktionshöjande åtgärder i skogsbruket såsom gödsling, markberedning och dikning i angränsande områden. ➤ Plantering och förekomst av främmande trädslag i angränsande områden. ➤ Anläggande av skogsbilvägar som angränsar till området kan påverka lokalklimat och hydrologi negativt. ➤ Utebliven brand och tillväxt av gran i öppna talldominerade delar av området, vilket är negativt för brandberoende och/eller brandgynnande organismer.
7140 Öppna mossar och kärr
➤ Markavvattnande åtgärder liksom dämning som kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt samt habitatets torvbildning och torvnedbrytning. ➤ Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet, till exempel genom uttorkning, ökad igenväxning och erosion. ➤ Torvbrytning eller annan exploatering och har negativa konsekvenser på naturtypen. ➤ Genom att anlägga skogsbilvägar eller dylikt i närheten av naturtypen kan hydrologin och/eller hydrokemin i området påverkas negativt. ➤ Skogsbruk i närliggande områden som avverkning eller gallring, kan förändra hydrologin, samt orsaka läckage av näringsämnen ut på myrmarken. ➤ Spridning av aska, kalk eller gödningsämnen kan förändra vegetationens artsammansättning. Även spridning från närliggande områden kan vara skadligt genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten. ➤ Ökad våtdeposition av kväve kan förändra vegetationssammansättningen och även skapa igenväxning av naturtypen.

Bevarandeåtgärder

Områdesskydd

Horntjärnberget är skyddat som naturreservat enligt svensk lagstiftning och anses därför inneha det rättsliga skydd som kan tänkas behövas.

Skötsel och förvaltning

Området sköts i enlighet med den skötselplan som finns för naturreservatet. Den huvudsakliga skötseln för området är fri utveckling efter naturligt förekommande processer. Grandominerade skogspartier ska utvecklas fritt vilket innebär fortsatt utveckling av grannaturvärden såsom gamla, grova träd, död ved i form av stående och liggande träd i varierande successionsstadier. På motsvarande sätt ska områdets våtmarker och vattenmiljöer utvecklas fritt utan reglering av de hydrologiska förhållandena.

För att gynna naturvärden knutna till brand och upprätthålla en brandkontinuitet bör aktiv skötsel i form av naturvårdsbränningar utföras i de mindre brandpräglade delarna av området. Naturvårdsbränningar upprätthåller brandprägelns vilket innefattar strukturer som skadade, döda och döende träd, kolad ved samt lågor i olika åldrar och nedbrytningsstadier. En sammanfattning av planerade skötselåtgärder visas i tabell 5.

Tabell 5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder.

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Prioritet
Fri utveckling	Tills vidare	1
Naturvårdsbränning	Vid behov, utvärdera löpande	1

Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området i sin helhet bedöms i dagsläget vara gynnsam då området är relativt opåverkat från modernt skogsbruk och en god hydrologisk regim råder.

Bevarandestatusen anses ha förutsättningar att kunna bibehållas då området även är skyddat som naturreservat vilket ger rättsligt skydd och försvårar exempelvis olika former av exploateringsverksamheter inom områdets gränser.

Observera att området är otillräckligt undersökt, varför bevarandestatusen med säkerhet inte kan fastställas.

Bevarandestatus för ingående naturtyper och arter

9010 Taiga

Naturtypen bedöms i dagsläget ha gynnsam bevarandestatus i området, då skogarna är naturskogsartad och dess naturvärden kommer få utvecklas ytterligare över tid genom naturligt förekommande processer. För brandpräglade skogsbestånd bidrar aktiv skötsel i form av naturvårdsbränningar till att bibehålla en brandkontinuitet och gynna naturvärden knutna till brand.

7140 Öppna mossar och kärr

Naturtypen bedöms i dagsläget ha gynnsam bevarandestatus i området då god hydrologisk regim råder.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter sker enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för uppföljning av skyddade områden och är beskrivna i regionala uppföljningsplaner på Naturvårdsverkets hemsida. Områdesvis uppföljning kommer att ske inom ett enskilt Natura 2000-område ifall det finns faktorer som där behöver följas upp särskilt och som inte fångas upp av den regionala uppföljningsplanen. Utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter sker på biogeografisk nivå, för Västernorrlands län den boreala regionen.

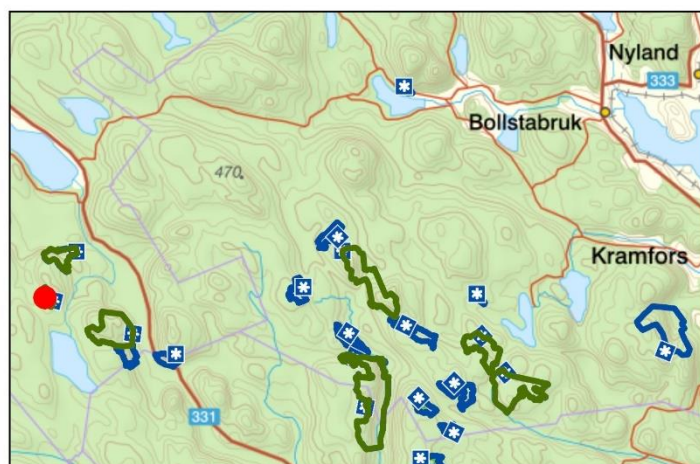
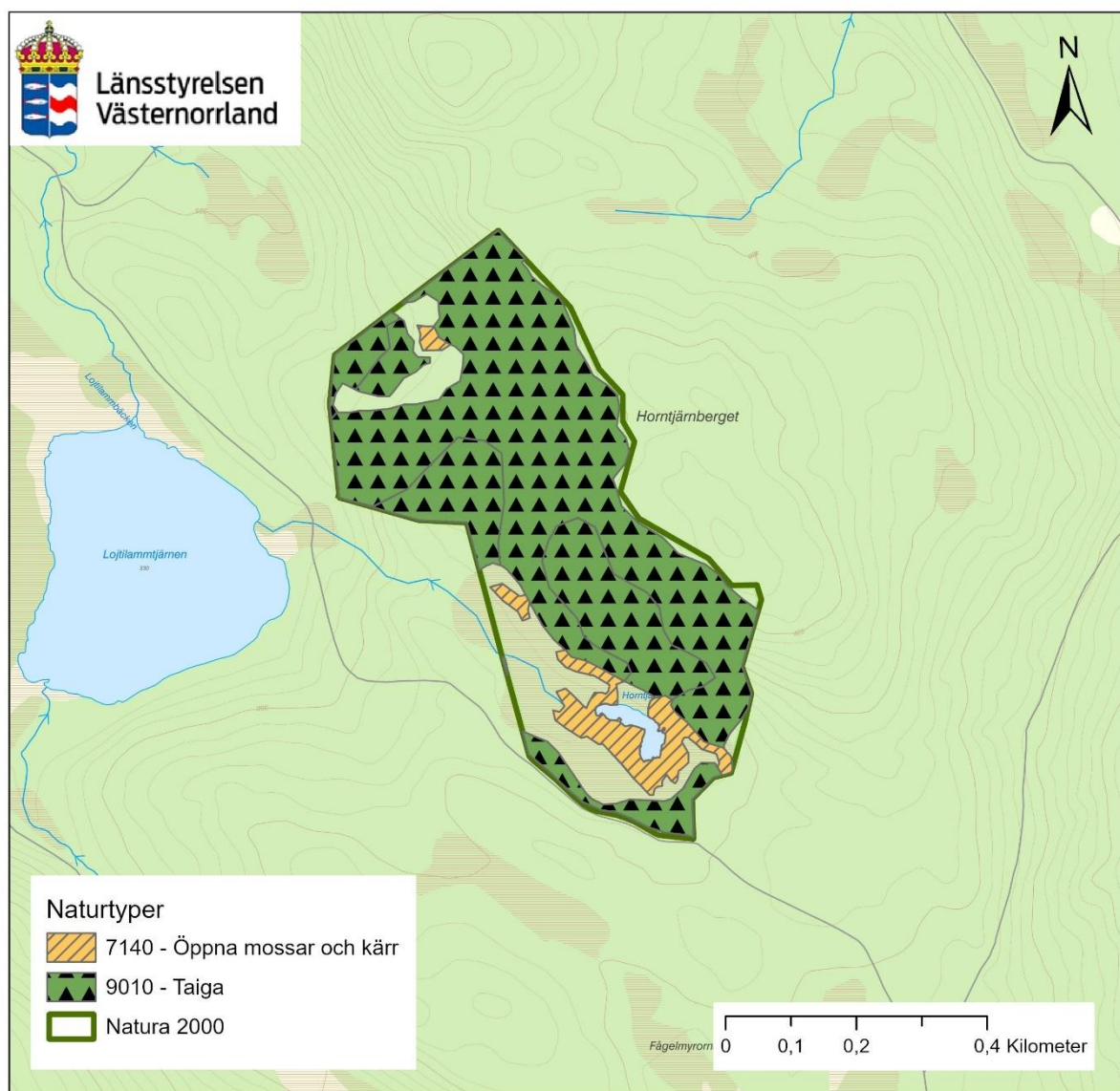
Kartor och kartverktyg

Nedan finns en naturtypskarta och en mindre översiktskarta som visar Natura 2000-områdets belägenhet. Naturtypskartan visar de ingående naturtypernas utbredning i området.

Resterande tomma arealer inom Natura 2000-områdets gränser uppfyller i dagsläget inte kriterierna för någon av de naturtyper som ingår i art- och habitatdirektivet.

Aktuell information om naturtypers utbredning och arter inom enskilda Natura 2000-områden går att hitta med hjälp av kartverktyget **Skyddad natur** som finns på Naturvårdsverkets hemsida. Observera att det är naturtypernas utbredning och förekomst i verkligheten som gäller vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det innebär att både rapporterad areal och det som framgår av naturanaturtypskartan (NNK) kan behöva säkerställas med ytterligare uppgifter, till exempel genom fältinventeringar.

Naturtypskarta och översiktskarta över Natura 2000-området Horntjärnberget.

- Naturreservat
- Natura 2000

© Länsstyrelsen Västerbotten
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Referenser och information

Art- och habitatdirektivet. Rådets direktiv 92/43/EEG an den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007

Fågeldirektivet. Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar, officiell svensk översättning.

Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. (SFS 1998:1252). Klimat- och näringslivsdepartementet. Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

Länsstyrelsen Västernorrland. (2020). Handlingsplan för grön infrastruktur i Västernorrland – kunskapsunderlag och åtgärder. Rapport 2020:04.

Länsstyrelsen Västernorrland. (2020). Handlingsplan för grön infrastruktur i Västernorrland – kunskapsunderlag och åtgärder. Rapport 2020:04.

Länsstyrelsen Västernorrland. (2017). Horntjärnberget naturreservat, beslut och skötselplan. Västernorrland | Länsstyrelsen Västernorrland (lansstyrelsen.se).

Diarienummer: 511-597-14

Miljöbalk (SFS 1998:808). Klimat- och näringslivsdepartementet. Miljöbalk (1998:808) | Sveriges riksdag (riksdagen.se).

Naturvårdsverket. (2017). Förutsättningar för prövningar och tillsyn i Natura 2000-områden. Utgåva 1, 2017:1.

Naturvårdsverket. (2020). Sveriges arter och naturtyper i EU:s art- och habitatdirektiv – resultat från rapportering 2019 till EU av bevarandestatus 2013–2018.

SLU Artdatabanken. (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

För mer information om Natura 2000:

Naturvårdsverkets hemsida: Naturvårdsverket (naturvardsverket.se)

Naturtypskarta kartverktyg: Skyddad natur (naturvardsverket.se)

För mer information eller vid frågor, besök Länsstyrelsen Västernorrlands hemsida eller kontakta en handläggare.

Bilaga - förklaringar av begrepp

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för hela Natura 2000-nätverket är att bidra till ett långsiktigt bevarande av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa **gynnsam bevarandestatus** för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv. För de enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa **gynnsam bevarandestatus** för de ingående naturtyper och arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Bevarandemål

Bevarandemålen som sätts för varje utpekad naturtyp och art beskriver vad bevarandesyftet innebär i praktiken. Bevarandemålen ska beskriva vad en gynnsam bevarandestatus innebär för varje naturtyp eller art. Bevarandemålen ska sättas utifrån aktuell bevarandestatus för varje naturtyp och art. Föreligger god bevarandestatus sätts bevarandemålen så att bevarandestatusen kan upprätthållas i området.

Bevarandestatus

Bevarandestatusen kan bedömas som gynnsam, otillfredsställande eller dålig. Bevarandestatusen för en naturtyp eller art bestäms av de faktorer som negativt påverkar en naturtyp eller art på lång sikt. Med påverkan avses faktorer som långsiktigt kan förändra naturtypers utbredning, funktion, strukturer eller typiska arters förekomst i naturtypen. För arter avses faktorer som långsiktigt påverkar artens utbredning och storleken hos dess populationer. En gynnsam bevarandestatus för naturtyper innebär att dess utbredningsområde är stabila eller ökande, att dess nödvändiga strukturer och funktioner finns kvar på lång sikt och att dess typiska arters förekomst i naturtypen är gynnsam. En gynnsam bevarandestatus för arter innebär att det finns tillräckligt med areal med lämplig livsmiljö för att artens populationer ska bibehållas på lång sikt och att artens utbredning och dess populationer inte minskar och sannolikt inte kommer minska inom en överskådlig framtid.

EU-koder

Varje Natura 2000-område får en unik områdeskod, dessutom har samtliga arter och naturtyper som ingår i EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv en egen kod. Förteckning över koder för ingående naturtyper och arter finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Typisk art

En typisk art i en naturtyp fungerar som en indikator, deras förekomst indikerar en gynnsam bevarandestatus hos naturtypen eftersom typiska arter reagerar relativt tidigt på förändringar i sitt habitat.